

Behandeling van de lumbale facetgewrichten

Welkom

Deze informatiebrochure geeft u meer informatie over de behandeling van de lumbale facetgewrichten en tracht op een aantal veel gestelde vragen antwoord te geven. Mocht u na het lezen van deze brochure nog vragen hebben, aarzel dan niet om ze te stellen.

Uw opname

Hoe verloopt de opname voor een behandeling in de pijnkliniek?

U meldt zich aan bij de dienst Inschrijvingen (rechts in de inkomhal van de campus Hasseltsestraat).

Meld eventuele wijzingen bijv. uw adres, telefoonnummer, ... U krijgt een identificatiebandje:

controleer uw naam, voornaam en geboortedatum en meld onmiddellijk indien iets niet juist is. Hou het identificatiebandje aan totdat u het ziekenhuis verlaten hebt.

Volgende documenten brengt u mee: uw identiteitskaart en uw mutualiteitgegevens. Gezien deze behandeling in aanmerking komt voor uw hospitalisatieverzekering informeert u best op voorhand bij uw verzekering of er een attest dient ingevuld te worden door de arts.

De onthaalbediende verwijst u vervolgens naar het chirurgisch dagcentrum. U neemt de lift naar de 1e verdieping en daar mag u plaatsnemen in de wachtzaal. De verpleegkundige van de dagkliniek zal u afhalen. Hou er rekening mee dat de volgorde van binnenroepen afhankelijk is van de aard van de behandeling. Documenten of (verzekerings-)formulieren mag u aan de verpleegkundige overhandigen. Een dagopname kan 2 tot 4 uren duren.

Een aantal aandachtspunten

Zwangerschap: indien u vermoedt of zeker bent dat u zwanger bent, mag u geen facetblokkade ondergaan. Röntgenstralen kunnen immers schadelijk zijn voor het ongeboren kind.

Ziekte of koorts: u mag geen facetblokkade ondergaan. Er moet een nieuwe afspraak gemaakt worden.

Allergie: meld het zeker indien u overgevoelig bent voor jodium, latex, pleisters, contraststoffen of verdoovingsmedicatie.

Neurostimulator of een pacemaker: meld dit aan de arts en verpleegkundige.

Bloedverdunners: om bloedingen tijdens en na uw behandeling te voorkomen beslist de pijnspecialist of en wanneer u die medicatie moet stoppen en of de stolling moet gecontroleerd worden. Voor de behandeling van de facetgewrichten gelden volgende algemene richtlijnen:

- ASA®, Aspirine®, Asaflow®, Cardegic®, Aggrenox®, Persantine®: niet onderbreken
- Plavix®, Ticlid® en Efiend®: niet onderbreken.
- Eliquis®, Xarelto® en Lixiana®: 3 dagen onderbreken
- Pradaxa®: 4 dagen onderbreken
- Brilique®: 7 dagen onderbreken
- Marcoumar®, Marevan®, Sintrom®: onderbreken na consultatie bij de huisarts met vervanging door spuitjes voor bloedverdunding (Clexane®,...). Eén dag voor de behandeling moet u de dag vóór de behandeling stolling van uw bloed (PT of INR) laten bepalen bij uw huisarts. De uitslag van dit onderzoek dient u mee te brengen.
- Clexane®, Fragmin®, Fraxiparine®, Fraxodi®, Innohep®, Arixtra® inspuitingen (onderhuids, meestal ter hoogte van de buik): de laatste inspuiting dient in de meeste gevallen 24u voor de behandeling gegeven te worden.

Hoe moet U zich voorbereiden op een facetbehandeling?

U hoeft geen speciale voorbereidingen te treffen. Omdat de behandeling dagklinisch gebeurt, wordt er een operatiehemdje voorzien. U mag eten en drinken vóór de behandeling en uw geneesmiddelen innemen. Dit geldt niet voor de bloedverdunders zoals hierboven vermeld. De verpleegkundige begeleidt u voor en na de behandeling. Wees voorzichtig dat u niet valt tijdens uw verblijf en vraag hulp indien nodig. Zorg dat iemand u thuisbrengt, want u mag gedurende 24 uur niet zelf rijden. Het openbaar vervoer gebruiken mag wel.

Behandeling van de facetgewrichten

U krijgt een bed of zetel toegewezen en u mag zich omkleden en een operatieschortje aantrekken. Het ondergoed mag u aanhouden. Voor een definitieve facetblokkade zal u een infuus krijgen, voor een proef facetbehandeling niet. De verpleegkundige brengt u naar de behandelruimte. U dient op uw buik te gaan liggen op de behandeltafel. We letten erop dat u op een comfortabele manier kan blijven liggen. Het is immers belangrijk dat u tijdens de procedure zelf niet meer beweegt. De pijnarts zal met RX-stralen de gewrichtjes opzoeken die, de pijn bij u vermoedelijk veroorzaken. De juiste plaats van de behandeling wordt gemarkeerd met een viltstift op de huid. De huid wordt ontsmet en de arts dient een lokale verdoving toe. Dit kan een brandend, spannend gevoel geven, dat snel wegtrekt.

Proef facetbehandeling (= diagnostische facetblokkade)

Bij een proef facetbehandeling wordt de zenuw van het facetgewricht kortdurend en plaatselijk verdoofd. Het doel van de proeffacetblokkade is om te weten te komen of de facetgewrichten de oorzaak zijn van de pijn. De pijnspecialist zal onder röntgendoorlichting de wervels in beeld brengen en de facetgewrichten opzoeken, die de pijn bij u vermoedelijk veroorzaken. Omdat de bezenuwing van de facetgewrichten van verschillende niveaus komt, worden meestal de zenuwtjes van drie facetgewrichten aan één zijde verdoofd. U krijgt dus drie prikken. Wanneer blijkt dat de naaldjes goed zitten, wordt door de naaldjes een kortwerkend verdovingsmiddel ingespoten. Wanneer de oorzaak van uw klachten vanuit die facetgewrichten komt, zal u de komende uren pijnvermindering ervaren.

Nazorg

Na de proefbehandeling zal de verpleegkundige uw bloeddruk en hartslag meten. Nadien mag u zich terug aankleden. U hebt de mogelijkheid om een kopje koffie, thee of een glas water te drinken. U dient nog even in het dagziekenhuis te blijven. U moet enkele houdingen aannemen die bij u de pijn en last uitlokken. Het is dus belangrijk dat u na de behandeling kijkt wat er met uw pijnklachten is gebeurd.

We spreken van een positief resultaat als de pijn door de proefblokkade met meer dan de helft is verminderd. Het kan ook zijn dat er geen enkel of maar een gering effect is op de pijn. Ook dit is belangrijk om te weten. De specialist zal dan met u bespreken of er andere oplossingen mogelijk zijn. Wanneer u zich goed voelt, mag u onder begeleiding naar huis. De plaatselijke verdoving, die u toegediend krijgt, zal na enkele uren uitgewerkt zijn. U zal dan waarschijnlijk terug dezelfde pijnklachten voelen als voor de ingreep. Er kan tevens napijn optreden en dit kan ongeveer 3 dagen aanhouden. U mag hiervoor pijnstillers nemen.

Definitieve facetblokkade

Bij een definitieve facetbehandeling wordt via een naald een radiofrequente (RF) stroom op het facetzenuwtje gezet zodat het verwarmd en langdurig onderbroken wordt (blokkade). Om zo dicht mogelijk bij de facetzenuw te komen, zal er eerst gebruik gemaakt worden van een kleine elektrische stroom. Dit zal een prikkelend gevoel opwekken in de zenuw. Wanneer u deze prikkeling, tinteling of druk voelt opkomen, moet u dit onmiddellijk zeggen aan de pijnspecialist. De intensiteit is hierbij niet belangrijk, wel het moment wanneer deze gewaarwording begint. Vervolgens wordt nagegaan of de naald niet te dicht tegen een motorische zenuwbaan aanligt, door spiersamentrekkingen op te wekken. U moet aangeven waar u deze voelt. Omdat de bezenuwing van de facetgewrichten van verschillende niveaus komt, worden meestal de zenuwtjes van drie facetgewrichten aan één zijde behandeld. U krijgt dus drie prikken. Bij correcte positie van de naaldjes wordt lokale verdoving gegeven ter hoogte van de zenuwtjes en wordt de denervatiebehandeling uitgevoerd. Van deze behandeling zelf zal u niets voelen.

Nazorg

De verpleegkundige zal uw bloeddruk en hartslag meten en daarna het infuus verwijderen. Na de behandeling mag u zich terug aankleden en hebt u de mogelijkheid om een kopje koffie, thee of een glas water te drinken.

Wanneer u zich goed voelt, mag u onder begeleiding naar huis. De plaatselijke verdoving die u toegediend krijgt, zal na enkele uren uitgewerkt zijn. Er kan tevens napijn (brandende pijn ter hoogte van de huid van de behandelde zone) optreden die hevig kan zijn. Deze kan 3 tot 4 weken aanhouden. U mag hiervoor pijnstillers nemen. Het kan 4 tot 8 weken duren vooraleer het beoogde effect van de behandeling merkbaar wordt.

Mogelijke complicaties

- *Infectie van de insteekplaats:* door de genomen voorzorgsmaatregelen, is de kans op infectie zeer klein. Infecties worden gekenmerkt door roodheid van de insteekplaats, zwelling, pijn en temperatuursverhoging.
- *Bloeduitstorting:* deze kan ontstaan als er een bloedvatje is geraakt. Dit veroorzaakt een blauwe plek die pijnlijk kan zijn.
- *Allergische reactie op contraststoffen:* meestal ontstaat enkel plaatselijk roodheid, zwelling en jeuk.

Mogelijke nevenwerkingen

- *Tijdelijke gevoelsvermindering van de huid* in de buurt van de behandelde facetgewrichten. Aanraking bij wassen of douchen geeft hierbij soms een vreemde gewaarwording. In de loop van enkele weken zal het gevoel langzaam vanzelf terugkeren;
- *Spierpijn* ter hoogte van de prikplaats.
- *Tijdelijke krachtvermindering in het been.* Dit komt door de verdoving en kan enkele uren aanhouden. Wees voorzichtig dat u niet valt en vraag hulp indien nodig.

Ontslag

Na de behandeling mag u 24 uur niet met de wagen rijden. U dient ervoor te zorgen dat iemand u naar huis brengt. U mag ook het openbaar vervoer gebruiken.

Op de prikplaats wordt een pleister geplakt. Deze mag u 's avonds verwijderen. U kunt dan weer douchen en baden.

Wanneer u naar huis gaat, krijgt u een brief mee voor de huisarts en een nieuwe afspraak. Na een positieve proefbehandeling krijgt u een afspraak mee voor een definitieve behandeling. Na een definitieve behandeling krijgt u een afspraak mee voor een controleraadpleging. Indien de behandeling niet geholpen heeft, kan de pijnspecialist eventueel een andere behandeling voorstellen. Pas na 6 tot 8 weken kan het resultaat van de definitieve behandeling beoordeeld worden. In principe komt u rond deze periode terug bij de pijnspecialist.

Nog vragen?

Indien er zich complicaties of nevenwerkingen voordoen kunt u tijdens de kantooruren contact nemen met de pijnkliniek op het nummer 013/35 40 64. Tussen 17 en 8 uur, in het weekend en op feestdagen kunt u zich met dringende problemen (zoals plots krachtsverlies, urineretentie, bloeding,...) wenden tot dienst spoedgevallen op de campus Statiesstraat.